

DEBRECZENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

FŐSZERKESZTŐ: DR. KUN BÉLA. FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ERDŐS KÁROLY.

Megjelenik
minden héten egyszer
szombaton, egy íven.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: DEBRECZEN, KOLLÉGIUM
Ide kell küldeni a lap szellemi és anyagi ügyeire vonatkozó
minden közleményt, előfizetést, reklamációt és hirdetési díjat.

Előfizetési ár:
egész évre 500 K., félévre
250 K. Egyes szám ára 12 K.

Nagy számok.

Akár a magunk, akár valamely közintézményünk háztartásával foglalkozunk, megdöbbennek bennünket azok a nagy számok, melyekkel a szükségletet leírni lehet. Mi, akik a régi jó világ rendes áraihoz szoktunk hozzá, semmiképen sem törődünk belé, hogy egyszerű polgári család háztartása sok százezer koronát felemészt, vagy hogy valamely kis falusi gyülekezet évi költségvetése milliókra rug. Épen úgy, mint ahogy viszont a mostani nemzedék végtelen csekélységnek tekinti — s nem is egészen alap nélkül — a százkoronást is.

A nagy számokkal való eme kénytelen operálás természetszerűen félszeg helyzeteket idéz elő itt és amott. Az új viszonyokhoz alkalmazkodók sietnek mindent azonnal átszámítani békebeli arany koronákra és azért semmit sem találnak drágának. Pedig ez is egészen téves meglátás, mert hiába állapítom meg, hogy például e lapért, melynek békebeli ára húsz korona volt, most aranyértékben csak egy koronát, vagy még annyit sem kell fizetnem, — ha az összes jövedelmem nem növekedett az aranyparitás színvonalára. Mert a békebeli tízezer koronából nem volt nagy dolog huszat kifizetni, ellenben a mostani négyszázezerből, ami aranyban csak hétszázhusznak felel meg, az egynek kiadása is súlyos, mivelhogy más, égető szükségleteket is aranyértékben kell teljesítenem, s akkor a tízezerből a húsz kiadása után is kilencezerkilenceszáznyolcvan maradt, most meg a hétszázhuszból, ha egyet veszek el, akkor is csak hétszázötvenkilenc maradt.

De épen úgy félszeg eredményekkel jár az is, ha egyszerűen a számok nagyságát tartjuk szem előtt. Mert hasztalan — megint csak maradjunk példakép e lapnál —, hogy az előfizetési pénz huszonötszörösre emelkedett, mikor az előállítási költségeknek a szorzó száma legalább is száznyolcvanszoros. Magától értődő, hogy ilyen gazdálkodás mellett csak keserves deficit lehet az eredmény.

Abba, úgy látszik, bele kell törödnünk, hogy a most férfikort élők már sohasem fogják a béke-

beli nyugalmas idöket elérni. De legalább a jövő generáció megmentésén minden erőnkkel igyekezni kell. Az ifjúság kétségbeejtően szomorú helyzetéről nem lehet elég sokat beszélni. Nem is szólva arról, hogy igazi nagy tehetségek lemondanak az öket méltán ad astra vezető útról — cipő, vagy kabát hiányának hitvány oka miatt s figyelmen kívül hagyva azt, hogy soknak aláhanyatlik igazság szerint magasba ívelő pályája, amiatt, mert a megélhetés szomorú gondja elfogja a komoly tanulástól: ha még azokat az aránylag szerencséseket vesszük is, akik a mostani viszonyokhoz mérten elég jól el tudtak helyezkedni, kétségbeejtően szomorú kép tárul elénk. Mikor a jólelkek adományából származó segítségek kiosztására kerül a sor — mint ahogy magából a *Baltazár*-amerikai alapítványból több, mint egy millió korona jutott a debreczeni diákoknak, — akkor derül ki, hogy milyen teménytelen szükséglet marad fedezetlenül. Hiszen, hogy csak egyetlen elemi szükséglet említsek fel: ez a horribilis nagy summa alig volna elég huszonöt ifjú meleg felső kabáttal ellátására!

A jövőbe tekintés pedig még vígasztalanabb. Hiszen alma matereink, melyek szegényesen bár, de számtalan ifjút neveltek a magyar haza díszéül, naponta koldusabbá válnak s maholnap nem lesznek abban a helyzetben, hogy az ifjúságot bármivel is támogathassák. Egyikük-másikuk tán a megszűnés veszedelmének is néz elé s amelyik fennmaradhat is, olyan magas összegben lesz kénytelen megszabni a különféle iskolai díjakat, hogy azoknak viselésére csak a vagyonosak lesznek képesek, — míg lesznek nálunk, elesett, szegény magyaroknál, vagyonos emberek.

Most még vannak. Most még nem érzi mindenki a koldustarisznyát a nyakában. Siessünk addig segíteni, míg van miből. A magyar jövő forog kockán. Akinek ma még van valami feleslege, ne halassza az áldozatot holnapra, mert holnap talán már nem adhat.

Aki szereti magyar nemzetét és szereti a református anyaszentegyházat, adjon a magyar református iskoláknak és ne ijedjen meg adományának látszat szerint nagy summájától.

Közélet

Sartorius Ernő Debreczenben.

A Debreczeni Keresztyén Ifjúsági Egyesület folyó hó 21-én, szerdán este 6 órai kezdettel kitünően sikerült családi estélyt tartott a kollégium disztermében. Az Ifjúsági Egyesület zenekarának játéka után a helyi titkár bibliaolvasása és imádsága nyitotta meg az estélyt, melyen a K. I. E. tagok ének- és szavalatszámai között előadást tartott Sartorius Ernő, megragadó példákat sorolva fel a nagyvilágból, a K. I. E. munka hatásáról. Kinában 80,000 rendes és 16,000 munkálkodó tagja van az Ifj. Egyesületnek. Beszél egy katonáról, aki Pekingben mint százados, keresztyénné és Ker. Ifj. Egyesületi taggá lett. Ez a katona most már tábornok s 11,000 katonája közül 2000 keresztyén. — Pusztay József kereskedő tanonc, K. I. E. tag, beszámolót tartott a debreczeni ifj. munkáról. Krisztushoz ragaszkodó szeretetéről tanuskodó előadását azzal fejezte be, hogy ha e munka hatását igazán be akarná mutatni, akkor lelkét kellene kiterítenie hallgatósága előtt, hogy onnan olvassák ki a nagy változást az előbbi és mostani élete között. Végül Megyeresy Béla tartott előadást. Az előbbi előadások lelki értékeket termeltek, ez pedig azok mellett meghozta az anyagi eredményt is. Öt perc alatt harminchatezer korona gyűlt össze a helyi titkár külföldi konferencián való részvételének költségeire. Az egyesület elnökének záróimádsága után a Himnusz éneklésével végződött a gazdag áldásokat hozó családi estély.

*

Február hó 22-én, csütörtökön, délután, az Uránia mozgószínház épületében tartott a Debreczeni Keresztyén Ifjúsági Egyesület nagy ifjúsági propaganda összejövetele. Mintegy 1300 fiatalember hallgatta áhitatos csendben és nagy figyelemmel Sartoriusnak rendkívül lebilincselő és építő előadását. Beszél Megyeresy Béla a nagyobb fiúkhoz, intve őket a komoly keresztyén életre, hazájuk és Istenük iránti kötelezettségeiknek lelkiismeretes teljesítésére. Batiz Dénes B. R. K. I. E. cserkésztsízt azt mondotta el, hogy mit nyert ő a Ker. Ifj. Egyesülettől. Itt találta meg élete célját, igazi tartalmát s itt győződött meg arról az igazságról, hogy az ifjú ember úgy lehet naggyá és erőssé, ha mint Krisztusba oltott ág fejlődik a tökéletesség felé. Az előadás mély nyomokat hagyott a jelen volt ifjak lelkében s az elmúlt vasárnapon már meg is mutatták, hogy érdeklődnek a K. I. E. munka iránt s nagy számmal vettek részt az összejöveteleken.

Ugyanezen nap estélyén a Diakonissza intézetben szeretetvendégséget rendezett az egyesület, ahol dr. Révész Imre lelkész szívek mélyéig ható rövid bibliamagyarázata után izletes

ételekkel láttattak el a jelenlevők. Vacsora közben a tagok ének-, zene- és szavalatszámai szórakoztattak, majd pedig Sartorius Ernő szólott ismét az ifjúsághoz. Élő kövekhez hasonlította a fiatalembert, akinek vigyáznia kell, nehogy holtta, hasznavehetetlenné, értéktelenné váljék. Az ifjúsági egyesületben — szerinte — a legkülönbözőbb egyéniségeket, a legelőtőbb emberi természeteket lehet egyesíteni. Egyik a maga mélyen gondolkozó lelkületével, a másik hitelen fellángoló természetével, a harmadik zenei-, vagy énektudásával állhat be abba a munkába, mely Isten országának felépítését célozza. Az összetartó kapocs a szeretet, mely Krisztusban nyert megtestesülést s mely el kell, hogy áarassa ezt az egész világot.

Pénteken, 23-án délelőtt, a tanítóképző-intézet zenetermében beszélt Sartorius Ernő a hittanhallgatóknak és a tanítóképző-intézet növendékeinek a nevelés és jellemképzés fontosságáról, majd Megyeresy Béla a Ker. Ifj. Egyesületek jelentőségéről. Vendégeinket dr. Veress István tanítóképző-intézeti igazgató üdvözölte, az előadásért pedig Gyűlvézi István a hittanhallgatók részéről, Rácz Géza a tanítóképeszdészek nevében mondott köszönetet.

Szombaton délben a waggongyárat látogatta meg Sartorius Ernő, ahol az épen ebédelő munkássággal volt alkalma beszélni. Beszél arról, a minden embert egyenlően magához ölelő szeretetről, melynek szolgálatában áll a Keresztyén Ifjúsági Egyesület. A háború alatt is olyan munkát végeztek az egyesület tagjai katona-otthonokban, fogolytáborokban egyaránt. Elmondotta Sartorius, hogy nekünk, ifj. egyesületeknek, nagyszerű összeköttetések vannak minden országban és minden világrészben. Ha pl. egy ifj. egyesületi tag munkát keresni elmegy esetleg Amerikába, itthon kap egy levelet az egyesület vezetőségétől, odakinn azonnal pártfogásba veszik és gondoskodnak róla. — A munkások nagyon hálásak voltak a látogatásért s megígértették, hogyha mégegyszer Magyarországra kerül a főtitkár, ellátogat ismét hozzájuk. Ezt az ígéretet egyelőre Megyeresy Béla fogja teljesíteni, amikor áprilisban ismét Debreczenbe jön.

Sok áldást, sok jó reménységet, a mai nyomoruságos világban sok jó biztatást nyertek a külföldi vendégtől azok, akik közelébe jutottak, akik hallották a hű sáfártól Isten üzenetét. Kisérje őt minden útjában a bizakodó magyar lelkek buzgó imádsága.

Mezey Béla,

a debreczeni K. I. E. titkára.

Harangavatás Gáván.

A gávai református egyház beszerzett 5 métermázsás új harangját vasárnap, azaz e hó 25-én, ünnepélyes aktusok keretében húzta fel.

A lélekemelő ünnepség vasárnap reggel 9 órakor a templom előtti téren kezdődött. A gávai

református dalárda szebbnél-szebb egyházi és hazafias énekeket adott elő *Terjék József* karnagy hozzáértő dirigálása mellett.

A tulajdonképeni ünnepség a templomban kezdődött. *Korocz József* tiszaberczeli református lelkész kidoigozott és mély tartalmú imát mondott. Az ima szépsége nagy hatást tett a jelenlevőkre. Utána *Tomory Dezső* szabolcsi református lelkész mondta el tartalmas, lendületes ünnepi beszédét. Az ünnepséget *Baráth Imrénének*, a gávai ékesen szóló református papnak beszéde zárta be, amely beszéd után a templomot színültig megtöltő közönség a Himnuszt énekelte el.

A szép ünnepség után 60 terítékes bankett volt a gávai lelkésznél, *Baráth Imrénének*. Az ebédhez a magyar kesergőket *Görbe*, a tipikus tiszamenti cigányprimás és bandája húzta. A díszes társaság a késő estéli órákig maradt együtt. Este a református elemi népiskolában bál volt — világos virradtig.

A nemes lelkű, buzgó hívek adakozása így testet öltött.

A diadalmas hangú harang immáron párosan hirdeti, hogy az élet bár mulékony, de azért feltámadunk!

Ez a szép harangavatási ünnepség bizonyára emlékezetes marad — örökre a gávaiaknak.

Ifj. Radványi Sándor.

Harangavatás Tyukodon.

A tyukodi református egyház február hó 18-án avatta fel 631 kg. súlyú új harangját. A harangot felhúzás előtt *Király Ferenc* porcsalmi lelkész áldotta meg szép szavakban. Az új harang hívó szavára zsúfolásig megtelt templomban *Gönczy Béla* vésztői lelkész, a *Téli Ujság* szerkesztője tartott mélyen járó s könnyekig megindító egyházi beszédet s a helybeli református énekkar két precizen előadott alkalmi énekkel szerepelt.

Az új harang szép G hangja az „Ecclesia” részvénytársaság csepelszigeti öntödését dícséri.

A beszerzési ár egymillióhúszezer korona volt, mely összeg tisztán a hívek közadakozásából fedeztetett.

Délben *Dr. Uray Endre* helybeli földbirtokos, egyházi főgondnok és kedves neje *Beniczky Mária* látták asztaluknál szeretetreméltó szívességgel a lelkészeket s a helyi intelligenciát.

Este pedig népes táncmulatság tartatott az egyház javára az állami iskola földszinti termében, melynek jövedelme 105,000 korona volt.

Az egyház ez évben még templomát, orgonáját, toronyóráját akarja restauráltatni, mely munkálatoknak költségeit szintén közadakozásból óhajtja fedezni.

Így építi a hívek áldozatkészsége lassanként a romokat, hogy egy új és szebb élet viruljon fel a multak gyászos pusztaságain.

t-i.

Halottaink

Ragályi Géza tornai nyug. esperes, bódvalenkai lelképásztor 81 éves korában meghalt. Az Úrnak hű szolgája, híveinek jó pásztora volt.

Juhász Mihály, Hódmezővásárhelynek két évtizeden át polgármestere, az ottani egyháznak hosszú időn át főgondnoka, a békéscsabai egyházmegye tanácsbírája életének 71. évében elhunyt. Egyike volt azoknak a régi vágású, jellegzetes magyar férfiaknak, akik úgy egyesítik magukban fajunk kiválóbb tulajdonságait, hogy azokban a kötelességtudó hűség az uralkodó vonás. Hű volt mind haláláig, hitünk szerint, elnyeri az élet koronáját.

Gerencsér József nagyváradai orgonista-kantor február hó 15-én, életének 57. évében, közel 30 évi nagyváradai szolgálat után jobblétre szenderült. Buzgó, agilis és eredményes munkás volt az Úr házában.

Legyen áldott emlékezetük!

Különfélék

A Debreczeni Kálvinisták Templomegyesületének vallásos estélyeket rendező szakosztálya február 28-án gyűjtötte össze a tagokat olyan nagy számmal, hogy a kollégiumi díszterem zsúfolásig megtelt. A 23. zsoltár 1. versének eléneklése után *Peleskey Sándor* szenior művészi érzékkel szavaltta el *Dr. Pólya Andor* amerikai költőnek „Kálvinista búcsú” c. hangulatos költeményét, amelyet a szerző abból az alkalomból írt és adott elő, amikor püspökünk Amerikában járt. A Templomegyesületi Énekkar a 293. dicséretet énekelte nagy precizitással. Ezután *Dr. Baltazár Dezső* püspökünk olvasta fel az amerikai útjáról írott naplójának bevezető részét. A közönség nagy gyönyörűséggel halgatta a nagyjelentőségű amerikai út előkészületei közben felmerült nehézségek előadását és fokozott érdeklődéssel néz püspökünk e tárgyú későbbi előadásai elé. Ezeknek meghallgatása után sok minden egészen más színben, a maga valóságában fog állani azok előtt, akik gondolatban végig kísérik püspökünket felolvasása alatt az új világban végzett munkáján. A nagy tetszést kiváltó előadás után az Énekkar szépen kidolgozott énekszámra jött, amelyet *Eöry Szabó Zsigmondné* úrasszony kellemes és hatásos szavalata (*Ábrányi Emil*, A magyar nyelv) követett. Az estélyt közének zárta be.

Hollandiában most kinn jár *Dr. Kállay Kálmán* konventi titkár, hogy megszervezze a magyar gyermekeknek ez évi nyaraltatását. A szervezés munkája nagyon szépen halad, nagy összegű adományok gyűlnek a templomperselyekbe, pedig szemmel látható, hogy a híveket a sok adakozás kimerítette.

Római katolikus egyetem nyílik meg ez év októberében Nijmegen holland városban. Ez a tény a római katolicizmus tényleges erősödését

mutatja az eddig tipikusan reformátusnak ismert Hollandiában. Ránk a dologból legközvetlenebbül csak annyi tartozik, hogy Németalföldön kevesebb római katolikus holland létesít egyetemet, mint amennyi református magyar nem tud, vagy nem akar fenntartani egyetlen jogakadémiát.

Lapunk olvasóhoz. A hátralékos előfizetési díjak beküldésére vonatkozó kérésünknek, még külön-külön küldött felkérés ellenére is kevés eredménye volt. Nem csak munkába, de költségbe is kerül újabb sürgetést küldeni szét. Mindenik olvasónk tudja, hogy mi a tartozása. Méltóztassanak tehát azt menten beküldeni. A kiadóhivatal belefárad a folytonos sürgetésbe. Méltóztassanak valahára megérteni szavunkat, hogy ne legyünk kénytelenek utoljára lapunkban névszerint sorolni fel a hátralékosokat.

Erdélyben a magyar nyelvű evangélikusok önálló egyházkerületet szerveztek, amelyet azonban az oláh kormány feloszlattott.

Árokháty Béla budapesti zenetanár egyik szép szimfóniáját előadták Berlinben és Párisban. A kiváló tehetségű szerző eme legújabb sikeréhez őszintén gratulálunk.

A világ lakosságának 10·4°/_o-a protestáns, 16·5°/_o róm. kath., 7·3°/_o görög keleti, 0·74°/_o izraelita, 13·44°/_o mohamedán, 18·3°/_o konfucianus és taoista, 8·4°/_o buddhista, 1·5°/_o shintoista, 12·8°/_o hindu, 9·7°/_o animista, 0·92°/_o más vallású.

A mohamedán világ erőteljes mozgalmával kapcsolatban egyik holland lap felhívja a figyelmet arra, hogy ez a szervezkedés nagyon sok helyen a keresztyénség ellen is irányul.

Tíz éves, alig használt palást 40,000 koronaért eladó. Cím szerkesztőségünkben

A hamburgi magyar református kivándorlási misszióról a „Die ev. luth. Auswandermission zu Hamburg in J. 1922.“ c. röpv. meleg hangon emlékezik meg s Hardeland direktor abban a következőket írja: Szabó lelkész Magyarországból, aki a Rauhes Haus-ban huzamosabb időt töltött, arra kért, engedném meg neki a mi kivándorlási akciónkba betekintést. Már első megjelenése csarnokunkban úgy megragadta, hogy elhatározta magát ott nagy számban tartózkodó honfitársai ügyeinek szentelni s tényleg 3 hónap óta a legnagyobb szeretettel vette fel gondjukat, naponként istentiszteletet tartott számukra s ellátta egyéb külső szükségüket is. Azoknak száma, kiket maga köré gyűjtött, mintegy 1500. Husvétra hazamegy ugyan huszti lelkészi állását elfoglalni, de gondoskodott arról, hogy a luth. kivándorló misszióval állandóan legyen kint magyar rendes- vagy legalább s.-lelkész s hogy az állás fenntartása anyagilag biztosíttassék. Amint Szabó írja, már munkában áll egy magyar Bruder, ki tulajdonkép kolportőr, de a lelki gondozás terén is helyt álló munkás. Bibliákkal a Brit és külf. biblia társ. látja el, de jelentős küldeményeket kapott már hazulról is, főként Ravasz püspöktől. A misszió már intézményesen szerveztetett s a

német kir. misszió kebelébe felvétellett, védnöke a magyar főkonzul s Hamburg polgármestere, támogatója a Hamburg-America Linde. A lelkésznek lakást s ellátást a Rauhes Haus nyújt, csak fizetését kell hazulról biztosítani. Szabó lelkész hazatérő útjában Debreczenben kiszáll s propaganda előadást tart. Szeretettel várjuk s rajta leszünk, hogy útja ne essék hiába! *K. F.*

Református nőegylet alakulása Gyulán. A gyulai gyülekezetben kellő előkészülés után február 18-án megalakult a református nőegylet. Az alakuló közgyűlésre Budapestről lejött özv. dr. Miskey Sándorné úrnő, ki a közgyűlés alkalmában bibliai alapon fejtette ki megragadó szavakkal a magyar kálvinista asszonyok hivatását a mai korban. A jótékonyág gyakorlása mellett a leányok nevelésére irányította a nagy számban egybegyűlt hallgatóság figyelmét és leányaink testi, szellemi és lelki képzésében jelölte ki a nőegylet egyik legfontosabb hivatását. Az alakuló közgyűlés elnökül választotta Marosy Aranka állami polg. leányiskolai igazgatónőt, ki erőteljes hitével mindig példát adott a gyülekezetnek. A titkári teendők végzésével Kalas Ferenc vallásitanító lelkész kapott megbízást. A nőegylet kiépítése szakosztályok szerint folyamatban van. A nagy érdeklődés szép jövőt ígér az egyletnek, mely részt kíván venni a gyülekezet evangelizációs munkájában.

Szép példát adott egyházunk iránti szeretetének a gyulai gyülekezetben Tar Ferenc presbiter, aki maga közel két milliós adományával egy nagy harang rendelését tette lehetővé. Nevezett földműves és családalan ember, ki így áldozatkészségével a gyülekezet szívébe belevéste emlékezetét és beírta nevét az utókor számára.

Szatmárcseke. Az ősök áldozatkészségének szép példáját adták a szatmárcsekei református hívek. Febr. 7—9-ig csonkatornyuk felépítésére a helybeli segédlelkész egy bizottság élén sorra járta a békés falusi tűzhelyeket. A háromnapos gyűjtés összes értéke pénzben, terményben, fában, jószágban megközelíti a kétmilliót.

Egyházi adócsökkentési segély. Elmult két és fél hónapja, hogy a Debreczeni Prot. Lap múlt évi december 16-diki 50-ik számában meghirdettük az 1922. évre utalványozott adósegélyek tételeit s felkértük az egyházmegyei pénztárnok urakat, hogy a nyugtákat egyházmegyénként összeszedni s kifizetés végett mielőbb beküldeni méltóztassanak. Ennek ellenére máig se jutott hozzánk a következő egyházak nyugtája, u. m.: Anacs 816 K + 8160 K, Kisvárdá 212 K + 2120 K, Petneháza 259 K + 2590 K, Rétközberencs 578 K + 5780 K, Székely 553 K + 5530 K, Abád 387 K + 3870 K, Nagykálló 280 K + 2800 K, Kispalád 849 K + 8490 K, Uszka 375 K + 3750 K, Fülöpösaróc 618 K + 6180 K, Gacsály 678 K + 6780 K, Céberjén 530 korona + 5300 K, Panyola 613 K + 6130 K, Penyige 499 K + 4990 K, Porosalma 70 K + 700 K, Rápol 577 K + 5770 K, Szamoskér 412 K +

4120 K, Szatmárköritő 1076 K + 10,760 K. Az egyházkerületi pénztári hivatal hathatósan kéri a felsorolt egyházak nt. lelkészeit, hogy a gondnoktól is aláírott nyugtát szíveskedjenek beküldeni haladék nélkül közvetlenül az egyh.-ker. pénztárhoz, amennyiben az egyházmegyei pénztárhoz még nem küldték volna el. Az utóbbi esetben az egyházmegyei pénztárnok urak szintén haladék nélkül küldjék be a nálok levő nyugtákat, egyszerre, nem várván több nyugta érkezésére.

A református főgimnázium ifjúsága a Bethlen Kollégiumért. A nagyenyedi Bethlen Kollégium volt növendékeinek testvéri szövetsége a Kollégium alapításának háromszáz éves fordulóját egy alapítvánnyal akarja a maga részéről örökre emlékeztetessé tenni. — Az alapítványhoz a debreczeni református ifjúsága 26,718 koronával járult hozzá, ez esetben is fényes tanújelét adva minden nemes ügy iránti szeretetének és szinte már csodálnivaló áldozatkészségének.

A Debreczeni Kálvinisták Templomegyesületének hitvédelmi szakosztálya folyó hó 2-án délután a kollégium dísztermét megtöltő közönséggel tartotta meg szokásos összejövetelét, amelyen Dr. Erdős Károly áhítatos imádkozása után Dr. Balazár Dezső püspökünk tartott mélyen járó, alapos és mindenki részére tanulságos előadást „A Kálvinizmus és az állam” címen. Dr. Balla Bertalan szakosztályelnök lelkes beszéde és Gyülvézi István titkár alkalmi jelentése után Dr. Lencz Géza buzgó imádsága zárta be a hiterősítő vallásos délutánt.

Debreczenben a reformátusok tanító-testülete folyó hó közepén ingyenes analfabéta tanfolyamot nyit azoknak a felnőtteknek a számára, akik gyermekkorukban nem sajátíthatták el a ma már nélkülözhetetlen írás-olvasást.

A magyar református egyházak helyzete Amerikában 1922-ben. A „Nyugati Egyházmegye”. Egyházak száma 20. — A „Keleti Egyházmegye.” Egyházak száma 7. — A „Reformed Church” régi magyar egyházmegyéje. Egyházak száma 7. — A „Reformed Church”-nél angol egyházmegyékben levő egyházak. Egyházak száma 6. — A „Presbyteriánus Egyház” fennhatósága alá tartozó egyházak száma 28. — „Független Egyházak”, számuk 4. — Az „Episcopalista Egyház” kapcsolatában élő egyházak száma 7. — A „Holland Református Egyház”-hoz egyetlen egyház, a manvillei tartozik.

Nagybányán február hó 10-én este a szatmári tanítónőképző-intézet vezetősége a színházban műsoros estélyt rendezett, 11-én délután pedig vallásos összejövetelt tartott. Mindakettő nagyon szépen sikerült.

A cseh kormány megszüntette a közös protestáns főgimnáziumot Rimaszombaton. Ezzel a felvidék egyetlen prot. magyar középiskolája szűnt meg.

A Hajnal c. egyetlen külmisziói folyóiratunk legújabb száma tartalmas és gazdag tájékoztatót ad a pogányok között végzett áldásos munkáról. Megjelenik negyedévenként,

előfizetési ára egy évre 100 K. Kiadóhivatal Budapest, VIII., Gyulai Pál-u. 9.

Orgonakarénes (sorközjátékokkal) a magyar reformátusok új énekes könyvéhez templomi használatra. 165 egyházi ének, orgonára és vegyes énekkarra kidolgozta orgonista kántorok s református tanítóképzőintézetek számára kiadta Szügyi József orgonista-kántor, az énekes könyvet szerkesztő bizottság egyik tagja s a református kántorok országos egyesületének tiszteletbeli tagja. Budapest, 1922. A 144 lapos, 4° nagyságú értékes könyv ára portómentes ajánlott küldésével 680 K. Kapható a szerzőnél Békésen.

A Christliche Welt című német folyóirat eszméltető cikket közöl „Katholicismus und Protestantismus in der Gegenwart” címmel, amelyben kiemeli, hogy a katholicizmus régi formáit új tartalommal tölti meg a jelen teendőinek elvégzésére. Ezért nagy teljesítményeket mutatnak fel, különösen a szerzetrendek, kolostorok újra éledésében. A mai nemzedék „harctól fáradt” s ezt a hangulatot ragadják meg arra, hogy az embereket kolostorokba, zárdákba gyűjtsék, úgy hogy ezek az intézmények gomba módra nőnek ki a földből nemcsak a római katolikus délnémetországban, hanem a protestáns porosz földön is.

Hivatalos Értesítés

A tiszántúli református egyházkerület püspökétől.
627—1923. szám.

Körlevél.

Nagyiszteletű Esperes Úr!

Az egyetemes konvent 475—1923. sz. alatt arról értesít, hogy a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úr 6048—1923. II. sz. alatt kelt rendeletével engedélyezett — lelkészözvegyeket és árvákat illető — államsegélykérvények űrlapjait kinyomatja s a kérvényezőkre rendelkezésére bocsátja. Kérem ezt az érdekelteknek azzal hozni tudomására, hogy kérvényeik megszerkesztésével várják be az űrlapok szétküldését. A szétküldést akkor fogom eszközölni, ha az összes nyug- és kegydíjasok bekért betűrendes névjegyzéke birtokomban lesz. Kérem azért ezeknek mielőbbi felterjesztését.

Debreczen, 1923 február 20.

Atyafiságos szeretettel
Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

665—1923. szám.

Körlevél

valamennyi egyházi és iskolai hatósághoz.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak a hivatalos portóbélyeg használatáról s mikénti elszámolásáról kiadott 154,771—1922. II. sz. rendeletéből közlöm a következőket: „A hivatalos portóbélyeg közönséges vagy ajánlott leveleknél,

csomag, távirat vagy pénz feladása eseteiben csakis postakönyvek mellett használható. A postakönyvben minden feladási tételnél feltüntetendő, mennyi értékű bélyeg használtatott fel, ezek a tételek oldalanként összegezendők, az év végén pedig lezárandók. Az elszámolás legegyszerűbb és kielégítő módja, ha az eddigi sok postai „Ellennyugtató” helyett egy oly „Igazolás” csatolatik, amelyben az évenként lezárt posta-feladókönyvek alapján a postahivatal igazolja, hogy a hivatalos portóbélyeg használatára jogosított és megnevezendő egyházi szerv az elmúlt esztendőben mily összeg értékű hivatalos postabélyeget használt fel.

Debreczen, 1923 február 22.

Atyafiságos szeretettel

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

19/1922—23. Pályázat.

Az Országos Református Tanáregyesület központi igazgatósága pályázatot hirdet a Tanárok Nevelő Háza alapjából kiadandó *nevelési segélyekre*. A segélyek összege az alapra a folyó 1922—23. tanévre begyűlt járulék 20%-a. Egy-egy segély összege 3000, azaz Háromezer korona. Folyamodhatnak felső és középfokú református tanintézetek jelenlegi vagy volt tanárainak olyan református fiú- és leányközépiskolában, tanító- és tanítónőképzőintézetben, polgári fiú- és leányiskolában tanuló dicséretes magaviseletű és jeles osztályzatú gyermekei (vagy árvái), kik az 1922—23. iskolai évre e célra szolgáló járulékaikat beszolgáltatták.

A folyamodványok a következő okmányokkal szerelendők fel.

- a) születési bizonyítvány;
- b) a múlt tanévben tanusított tanulmányi előmenetelről szóló isk. bizonyítvány és a jelen tanévi időszaki értesítő;
- c) a folyamodó szüleinek állását, továbbá a családtagok létszámát és a szülők állapotát igazoló hatósági okmányok.

Az ekként felszerelt folyamodványok az Országos Református Tanáregyesület központi igazgatóságához címezve 1923. évi március hó 20-ig nyújthatók be és a debreczeni református főgimnázium igazgatóságának címére küldendők.

A kérvényeket az Országos Református Tanáregyesület központi igazgatósága bírálja el és javaslatával a felvételt gyakorló Református Egyetemes Konventhez terjeszti fel.

Debreczen, 1923 február hó 25.

Az Országos Református Tanáregyesület központi igazgatósága.

Pályázati hirdetés.

A debreczeni református főgimnázium fenntartótestülete pályázatot hirdet egy magyar-latin nyelvi rendes tanári állásra. Évi javadalmazás: 2400 korona alapfizetés, mely 3600 koronára emelkedhetik, öt 200 koronás ötödéves korpótlék, az állami tisztviselőkre megszabott lakáspénz, továbbá állami fizetéskiegészítés és a szokásos egyéb állami segélyek. Pályázhatnak református vallású, okleveles tanárok; B) listára helyezettek vagy menekültek megfelelő figyelemben részesülnek. Pályázati mellékletek: születési, anyakönyvi kivonat, érettségi bizonyítvány, tanári oklevél, szolgálati bizonyítványok, a forradalmak és megszállítás ideje alatt tanusított magatartás igazolása, közhatósági orvosi bizonyítvány pályázónak tanári pályára alkalmas voltáról. A kérvény f. évi április 1-ig a tiszántúli református egyházkerülethez címezve, a főgimnázium igazgatóságához küldendő. Az állást f. évi szeptember 1-én kell elfoglalni s a tanév folyamán székfoglaló értekezést kell tartani.

Debreczen, 1923 február 15.

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

Legelterjedtebb,

legkönnyebb, legkiválóbb és legjobb
konfirmációra előkészítő káté a

NAGY ISTVÁN

Konfirmációi Kátéja.

Ez a káté 2 év alatt 20,000 példányban fogyott el.
Ára K 30.—

DR. ERDŐS KÁROLY!

Az Én Vallásom

című hitelesítő és léleknevelő
könyvecskéje a legmegfelelőbb
konfirmációi ajándék

Ára papírkötésben . . . K 75.—
Ára vászonkötésben . . . K 100.—

Konfirmációi emléklap gyönyörű kivitelben K 15.—
Konfirmáltak anyakönyvi íve . . . K 20.—
Egyházaknak és iskoláknak 10% engedmény.

Méliusz könyvkereskedés Debreczen